

kontakt med repræsentanter for alle grupper i området. I resolutionens operative del (paragraf 5), *anmodes* FN's generalsekretær om i samråd med koloniudvalget og den administrerende magt øjeblikkeligt at udnævne *en besøgsmission*, der skal sendes til Aden med henblik på at anbefale praktiske foranstaltninger til gennemførelse af de relevante Generalforsamlingsresolutioner, i særdeleshed for at fastlægge omfanget af FN's deltagelse i forberedelsen til og overvågningen af frie valg, hvorhos besøgsmissionen snarest skal udfærdige en rapport til generalsekretæren med henblik på videreledning til koloniudvalget. Endvidere *anbefales det* (paragraf 6), at besøgsmissionen bl. a. skal overveje at anbefale praktiske foranstaltninger til oprettelsen af en central provisorisk regering til at administrere området og til at bistå ved organiseringen af valgene. Endeligt *opfordres* (paragraf 7) den administrerende magt til at tage de nødvendige skridt til opfyldelsen af paragraf 8 i koloniudvalgets resolution af 15. juni 1966 (om ophævelse af undtagelsestilstanden og af alle frihedsbegrænsende love, om ophør af undertrykkelseshandlinger mod befolkningen og om frigivelse af alle politiske fanger samt tilladelse til, at de af politiske årsager eksilerede og deporterede fanger vender tilbage), således at besøgsmissionen kan opfylde sine forpligtelser på grundlag af ovennævnte koloniudvalgsresolution.

Efter forelæggelsen af resolutionsforslaget førtes langvarige konsultationer mellem grupperne. Det afgørende punkt var forståelsen af paragraf 7 — om dens opfyldelse var at betragte som en forhåndsbetingelse for konstitueringen og udsendelsen af besøgsmissionen samt for dens virke i området. Det blev fra britisk side i underhåndsdrøftelserne gjort klart, at man ikke ville kunne anerkende, at paragraf 7 var en forhåndsbetingelse. Var det tilfældet, ville ingen besøgsmission kunne udsendes. Da et overvejende flertal inden for den afroasiatiske gruppe stærkt ønskede en besøgsmission udsendt, opnåedes der enighed om en forståelse af resolutionens paragraf 7, hvorefter intet i denne paragraf skulle udlægges som opstilling af en forhåndsbetingelse for udnævnelsen og/eller udsendelsen af besøgsmissionen til Aden. Imidlertid

opfordrede forslagsstillerne samtidigt indtrængende den administrerende magt til at ophæve undtagelsestilstanden under besøgsmissionens ophold, således at missionen kunne blive i stand til at udføre sit hverv på grundlag af koloniudvalgets resolution af 15. juni 1966. Denne fortolkning af paragraf 7 blev afgivet af Iraks ambassadør på sponsorernes vegne. Fra britisk side suppleredes fortolkningen af paragraffen med følgende sætning: „Missionen afgør selv efter sin ankomst til området, hvorvidt de stedlige forhold er af en sådan art, at missionen kan udøve sine funktioner.“ Forslagsstillerne ønskede ikke selv at fremkomme med denne supplerende fortolkning, men havde på forhånd accepteret ikke at rejse indsigelser, når den blev afgivet fra britisk side. Resolutionen blev derefter *af udvalget* vedtaget med 100 stemmer for, ingen imod, medens 3 (Frankrig, Portugal og Sydafrika) afstod.

Resolutionen (res. 2183) vedtoges i *plenarforsamlingen* den 12. december 1966 med stemmetallene 96 for, ingen imod, medens 3 afstod.

4. udvalgs beretning: A/6557.

Portugals kolonier.

(Dagsordenens punkter 67 og 68).

4. udvalg behandlede spørgsmålet om Portugals kolonier i tidsrummet fra 21. november til 5. december 1966.

Debatten indledtes med høring af petitionærer, hvis indlæg var koncentreret om at redegøre for de befrielseskampe, der føres i de portugisiske kolonier, og det hævdedes bl. a., at mere end halvdelen af portugisisk Guinea er i frihedsbevægelsens hænder, og at frihedsbevægelsen dér skal have etableret et effektivt administrationsapparat.

Under debatten afgav *en repræsentant for Verdensbanken* en udtalelse vedrørende bankens lånepolitik over for Portugal. I resolution 2107 (XX) var banken blevet opfordret til at undlade at yde finansiel bistand til Portugal, indtil det havde opgivet sin kolonipolitik. Banken havde imidlertid i det forløbne år ydet lån til Portugal, over hvilket koloniudvalget i en resolution af 15. september 1966 havde udtrykt dyb skuffelse. På forslag af Sovjetunionen gav